הצדיק והפרוטקציה

הבת

חנה ישראלי־זינגר, שעבורה מיפעל החיסכון לבניין, ולמענה התערב שר־הביטחון משה דיין במישרד־השיכון והפעיל פרוטקציה כדי שתינתן לה דירה.

ל ישראלים רבים נרשמו וחסכו, במיסגרת מיפעל החיסכון לבניין (מח"ל) של מישרד־השיכון. כיוון שמיספר הנרשמים היה רב ממיספר הדירות שעמדו לרשות הנרשמים, הנהיג המישרד הגרלה שנתית, שבה השתתפו הזכאים לדירות. אותם שזכו בהגרלה קיבלו דירה. אותם שלא זכו חיכו להגרלה הבאה, כעבור שנה. כך היה הכלל לגבי כל חוסך.

אלא שיש חוסכים ששווים יותר, וכזה הוא חיים ישראלי, מנהל לישכת שר־הביטחון בעשרים השנים האחרונות.

חיים ישראלי הפך כבר מזמן סמל לצניעות ולהסתפקות במועט. הוא מתגורר עם אשתו בדירה בת 70 מטרים ברמת־החייל, שאותה רכש אחרי קום המדינה. כמנהל הלישכה של דויד בן־גוריון, וכל שרי־הביטחון שבאו אחריו (להוציא תקופת־ביניים קצרה) הקדיש ישראלי את עצמו לבן־גוריון והפך חלק מן המערכת שלו. עד היום הוא אחד ממנהלי קרן הנגב, הגוף היוזם והמנהל את המוסדות שהוקמו לזכר דויד בן־גוריון.

ראש הלישכה

חיים ישראלי, ראש לישכת שר־הביטחון. זוהי תמונה יחידה ונדירה של האיש, שאין למצוא צילומים שלו בשום מקום. האדם המנהל את לישכת שר הביטחון מימי דויד בן־גוריון ועד היום נשאר תמיד בצל.

שלא לפי החוק, פנה משה דיין למישרד־השיכון, שהורה לחברה הממשלתית שיכון־ופיתוח לפתור את הבעייה.

צדיק, אבל...

ת חיקה ניסו לתת לישראלי דירה ברחוב אחד־העם בפתח־תיקווה, בשיכון זוגות צעירים. אף יועדה דירה מיספר 7 לשם כך. אולם הדירה לא מצאה חן בעיני חנה, בתו של ישראלי, ולבסוף ניתנה להם דירה ברחוב זה, דירה מיספר 5 בבית אחר, מיספר 100.

בית זה היה מיועד לזוגות צעירים, ופשוט לקחו דירה אחת מזוג צעיר ונתנו אותה לבתו של חיים ישראלי.

מבחינת החוק, בתו של ישראלי ובעלה, אחרי שנישאו בינתיים, אף הם זוג צעיר ומגיעה להם דירה. אולם גם זוגות צעירים צריכים להירשם לשיכון־זוגות־צעירים, כדי שיזכו בדירה במקום כל שהוא. מסתבר כי בתו של ישראלי לא הופיעה ברשימת הזוגות הצעירים של עיריית פתח־תיקווה או של מישרד־השיכון. היא לא הספיקה להירשם, שכן סמכה על הרישום של אביה במיפעל החיסכון לבניין.

חנה ישראלי, כיום זינגר, שילמה כ־50 אלף לירות תמורת דירתה, וכיום חיים בה היא, בעלה ובנה. אין היא מבינה מה פסול במעשה שנעשה כדי לתת לה דירה. היא טוענת שבבית, שבו היא גרה, יש עוד מישפחות שאינן זוגות צעירים.

(המשך בעמוד 34)

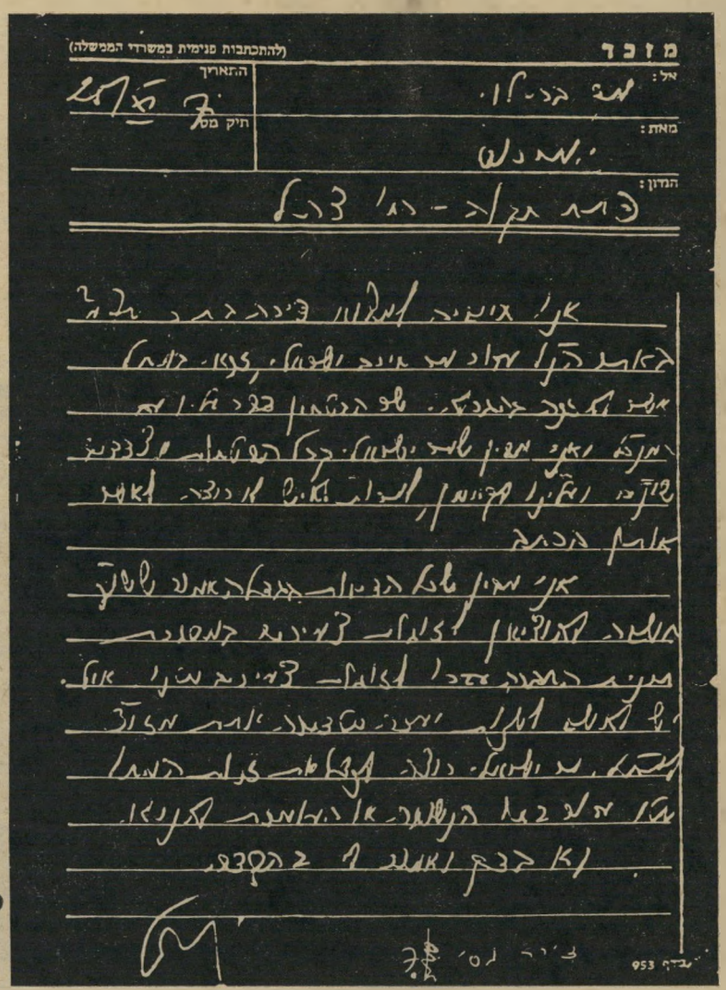

מזכר

(להתכתבות פנימית במישרדי הממשלה)

אל: [illegible]

מאת: [illegible]

תיק מס' [illegible]

ה.תאריך [illegible]

המען: [illegible]

פתק הפרוטקציה

זהו הפתק שכתב מנהל מחוז תל־אביב של מישרד השיכון, יהודה מרקוס, לעוזרו אמנון בר־לוי, ובו הוראות למצוא דירה לחיים ישראלי עבור בתו, חנה, בפתח־תיקווה.

„איש לא רוצה לאשר"

ל חיים ישראלי בת, חנה, ולמענה הוא נרשם במפעל החיסכון של מישרד־השיכון. ב־1972 עמדה בתו להינשא, וישראלי החליט לרכוש עבורה דירה. הוא פנה למיפעל החיסכון לבניין, שבו היה רשום, ביקש לקבל דירה. הוא נענה שעליו להשתתף בהגרלה, כמו כולם. כאשר נערכה ההגרלה, התברר כי הוא לא זכה בה. עתה היה עליו לחכות שנה תמימה עד להגרלה הבאה. אולם בתו עמדה להינשא, והוא לא רצה לחכות להגרלה הבאה, ככל אזרח רגיל.

ב־25 בנובמבר 1972 כתב מנהל מחוז המרכז של מישרד־השיכון, יהודה מרקוס, פתק לעוזרו, אמנון בר־לוי, שזה לשונו:

„אנו חייבים למצוא דירה בת כ־70 מ"ר באתר הנ"ל (פתח־תיקווה) עבור מר חיים ישראלי, זכאי במח"ל אשר לא זכה בהגרלה. שר־הביטחון דיבר עם המנכ"ל, ואני מבין שמר ישראלי קיבל הבטחות מצדדים שונים ועלינו לקיימן, למרות שאיש לא רוצה לאשר אותן בכתב.

„אני מבין שכל הדירות בגודל האמור, ששוויין (שיכון־ופיתוח) חשבה להוציאן לזוגות צעירים במיסגרת תוכנית החברה, עברו לזוגות צעירים שלנו. אולי יש לאשר לשנות ייעודה של דירה אחת מזו"צ (זוגות צעירים) למח"ל (למיפעל חיסכון לבניין). מר ישראלי רוצה לנצל את זכות המח"ל שלו עבור בתו הנשואה, או העומדת להינשא. נא בדוק ואמור לי בהקדם."

הפתק מגלה, כי אחרי שחיים ישראלי לא זכה בהגרלה, פנה שר־הביטחון דאז, משה דיין, אל מנכ"ל מישרד־השיכון, יוסף שרון, בתקופת כהונתו של זאב שרף כשר־השיכון. ישראלי גם קיבל כל מיני הבטחות, ומרכוס מגדיר את אופי ההבטחות הללו יפה, בציינו שאיש אינו מוכן לאשר אותן בכתב — משמע שהן לא היו מעוגנות בחוק ובנוהל התקין. לפי המיכתב הורה מנכ"ל מישרד־השיכון לקיים את ההבטחות, למרות שאיש אינו מוכן לאשר אותן בכתב. לאחר־מכן מציע מרכוס לעוזרו, בר־לוי, לקחת דירה אחת שנועדה לזוג צעיר, ולמסור אותה לבתו של ישראלי.

חקירה שנערכה בנושא העלתה כי ישראלי, לאחר שלא זכה בהגרלה, פנה לאחרים עופר, מי שהיה אז מנכ"ל חברת שיכון־עובדים. עופר הרים ידיים, וסירב להתערב בנושא.

אחרי שעופר סירב לתת לישראלי דירה

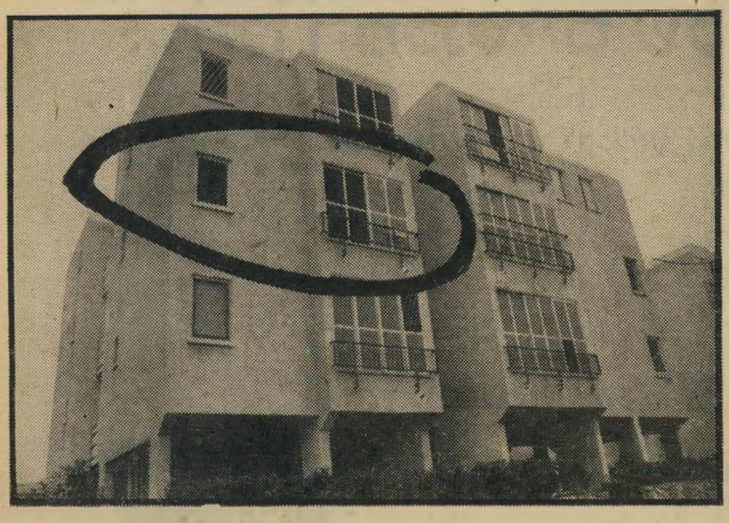

הדירה

כאן גרה חנה ישראלי־זינגר, ברחוב אחד העם 100 בפתח־תיקווה, בשיכון זוגות־צעירים. הדירה ניתנה לה על־ידי חברת שיכון ופיתוח הממשלתית, לפי הוראת מנכ"ל מישרד־השיכון. הדירה היתה מיועדת לזוג צעיר אחר.